

דעת מבינים

לפוד והעמקת בפרשת השבוע - פרשת שמות

וַיְהִי כִּי יִרְאוּ הַמַּיִלֵדֹת אֶת הָאֱלֹקִים וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים: (א, כא)

- וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים – בָּתֵי כְהֻנָּה וּלְוִיָּה וּמַלְכוּת שְׁקָרוּיִין "בָּתִּים" ... (רש"י)
- פְּרוּשׁ כְּשֶׁרָאָה פְּרַעַה שֶׁלֹּא הָיוּ מְקִימִין מִצְוֹתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם בָּתִּים אֲצֶל עֲבָדָיו כְּדִי שְׁיִרְאוּ אִם הוֹלְכוֹת אֲצֶל הָעֵבְרִיּוֹת: (דעת זקנים)
- יֵשׁ לוֹמַר שֶׁפְּרַעַה עָשָׂה בָּתִּים לְמַיִלְדוֹת כְּדִי לְסַגֵּרם שֶׁלֹּא הָיוּ יוֹצְאוֹת, אִי נָמִי וַיַּעַשׂ בָּתִּים לְמַצָּרִים אֲצֶל יִשְׂרָאֵלִים כְּדִי שְׁיִשְׁמְעוּ אִם יוֹלִידוּ... (רבי חיים פלטיאל)

1. מי עשה למי בתים ומדוע?

א. לדעת רש"י: _____

ב. לפירוש הדעת זקנים: _____

ג. לפירוש רבי חיים פלטיאל: _____

וַתֵּרֶא אֹתוֹ כִּי-טוֹב הוּא וַתַּצְפִּינָהוּ... (ב, ב)

יְדוּעַ כִּי כָּל הַנְּשִׁים אוֹהֲבוֹת אֶת בְּנֵיהֶם, יָפִים וְשְׂאִינָם יָפִים, וְכֻלָּנָה תַּצְפִּינָה אוֹתָן בְּכָל יְכַלְתָּן, וְאִין צָרָךְ רְאִיָּה לְטַעֲנָה כִּי טוֹב הוּא. אָבֵל פְּרוּשׁ הַטּוֹבָה הַזֹּאת, שֶׁרְאֵתָה בּוֹ טוֹב מִחֲדָשׁ וְחֲשִׁבָה כִּי יֵאָרַע בּוֹ נֶס וַיִּנְצַל, וְלָכֵן נִתְּנָה אֵל לְבָהּ וְחֲשִׁבָה מִחֲשָׁבוֹת בְּעַנְיָנוּ, וְכֹאשֶׁר רְאֵתָה שֶׁלֹּא יְכַלָּה עוֹד לְהַצְפִּינֵנוּ חֲשִׁבָה שְׁיִנְצַל בְּתַחֲבוּלָהּ אַחֲרַי וְעֲשֵׂתָה לוֹ תִּבְתַּת גִּמְא. וְאַחוֹתוֹ נֶצְבֶּת מִרְחוֹק שֶׁלֹּא יִכִּירוּ בָּהּ, לְדַעַת מָה יַעֲשֶׂה לּוֹ. (הרמב"ן)

2. מהו הקושי שמתקשה הרמב"ן בפסוק זה? _____

3. כיצד מיישב – מפרש הרמב"ן את הפסוק? _____

וְשָׂאֵלָה אִשָּׁה מִשְׁכַּנְתָּהּ וּמִגֵּרַת בֵּיתָהּ כְּלֵי כֶסֶף וְכֵלֵי זָהָב... (ג, כב)

- חס ושלום שיתיר הקדוש ברוך הוא לגנב דעת הבריות שישאלו מהם כלי כסף וכלי זהב ולא ישיבו להם, אבל לשון ושאלה הוא שתתן לה במתנה, שכן מצינו בגדעון: "ויאמר אליהם גדעון אשאלה מכם שאלה ותנו - לי איש נזם שללו... הרי מתנה שנקראת בלשון שאלה. (רבנו בחיי)
- ושאלה אשה משכנתה, יש מקשים אבותינו גנבים, ואינו כן כי היא מצוה והשם נותן עשר למי שירצה ויקחנו מידו ויתננו לאחר. (תולדות יצחק)
- אף על פי שתקבלו הכל מהם דרך השאלה, ותהיו חייבים להחזיר, הנה תקנו אחר כך את הכל בדין, ברדפם אחריכם להלחם בכם ולשלל את שללכם. כי אמנם כאשר מתו באותה המלחמה, כי ה' נלחם, הנה בדין מדה כנגד מדה כל שלל הרודפים לנרדפים, כמנהג בכל מלחמה: (ספורנו)

4. וְשָׂאֵלָה אִשָּׁה מִשְׁכַּנְתָּהּ – מהו הקושי בפסוק זה?

---

5. כיצד מיישבים המפרשים קושי זה? (כתבו 2 תשובות)

א.

ב.

וַיִּרְא מִלֶּאֱדָה ה' אֵלָיו בְּלִבְתֹּאֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה... (ג, ב)

שאל הגמון אחד למה נראה בסנה יותר מבשאר אילנות גבוהות ונאות יותר, אמרו לו לפי שאין אילן בעולם שאין יכולים לעשות ממנו צלם אבל אין זה אין יכולים לעשות ממנו צלם לפי שכלו מלא קוצים ואין יכולים לעשות ממנו איברי הצלם. (רבי חיים פלטיאל)

6. מה שאל ההגמון?

---

7. מהי התשובה לשאלת ההגמון?
